

Datum Er referens
2023-02-27 21-10605

Post- och telestyrelsen
900-2100-2600@pts.se

Samråd om villkor och regler inför tilldelningen av tillstånd att använda radiosändare i 900 MHz-, 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banden

Tåg företagen har tagit del av rubricerat ärende och inkommer med synpunkter enligt nedan.

Tåg företagen är en bransch- och arbetsgivarorganisation med cirka 70 medlemmar som har närmare 17 000 medarbetare. Bland medlemmarna finns de flesta av Sveriges aktiva tågoperatörer. Tåg företagen samlar branschen för att driva ett aktivt och effektivt påverkansarbete gentemot regering och riksdag, myndigheter uppdragsgivare, media och andra intressenter, nationellt och internationellt.

Sammanfattning

Tåg företagen välkomnar att Post- och telestyrelsen (PTS) ytterligare har utvecklat täckningskraven i den kommande auktionen samt hur kraven ska följas upp. Dock anser vi att det finns mer arbete att göra och att kraven inte är tillräckliga. Detta avser framför allt kapacitetskraven, främst kraven som avser möjligheten att sända data samt utbyggnadshastigheten som är helt oförändrade. Vi noterar även att kravet på täckning i tunnlar har tagits bort vilket medför en risk för att dels målen i regeringens bredbandsstrategi inte uppnås, dels att resenärernas och tåg företagens behov av god och pålitlig uppkoppling inte uppnås.

Kapacitet

Resenärer runt om i landet som reser med tåg, vare sig det gäller fritidsresor eller resor till och från arbetet, är i behov av god och tillförlitlig uppkoppling på tåget. Resenärer ska kunna ta del av digitala möten och samtal under resans gång. Tågen väntas dessutom bli både större och snabbare inom några år vilket innebär att kapacitetskravet längs järnvägen måste anpassas för att kunna möta dessa behov. Även i takt med utrullningen av till exempel ERTMS kommer tågens ombordsystem att kräva allt större uppkoppling.

Med detta sagt är det välkommet att PTS i sin rapport rekommenderar att förväntansbilden på uppkopplingen längs järnvägen ska vara en mobil arbetsplats – alltså att arbetet på tåget skall kunna utföras på samma sätt som hemma. Dock menar vi att kapacitetskraven på minst 30 Mbit/s (nedlänk) och 256 kbit/s (upplänk) är otillräckliga.

Mätbarhet, uppföljning och utbyggnadshastighet

För att kraven skall kunna uppfyllas behöver definitionen och uppföljningen av kraven vara tydlig. Förslagen som berör hur mätning skall ske, med en ospecificerad handhållen terminal, är inte tillräckligt tydliga. Det saknas även en tydligare, mer specificerad, beskrivning huruvida mätningen skall ske av en person som står bredvid spåren och är uppkopplad mot en basstation, eller om mätningen skall ske på ett fullsatt tåg med flera uppkopplade användare.

Vad gäller utbyggnadshastighet behöver kraven skärpas ytterligare. För 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banden anges i rapporten att täckning och kapacitet i enlighet med kraven skall vara på plats längs de utpekade sträckorna senast den 31 december 2030. Detta är fem år efter tillståndstidens början och 7 år efter tilldelningsbeslut.

Tågföretagen välkomnar att det nu även för 900 MHz-bandet finns en tidplan för när utbyggnaden skall vara realiserad.

900 MHz-bandet

God täckning och kapacitet på 900 MHz-bandet är särskilt viktigt längs med de järnvägar som inte omfattas av förslagen gällande 2,1 GHz -och 2,6 GHz-banden. Vi noterar att förslaget fortsatt är att täcknings- och kapacitetskraven begränsas till endast ett av sex block som auktioneras ut. Detta är inte tillräckligt. Om kravet på markant reduktion av sändareffekten på detta band ligger kvar, kommer vi att få en märkbart negativ påverkan på yttäckningen – främst avseende de fem block som inte omfattas av täckningskravet.

Även om kravet på reducerad effekt på sändarna på 900 MHz-bandet egentligen inte omfattas av samrådet vill Tågföretagen ändå lyfta möjligheten att undersöka möjligheten att ta bort detta krav genom att förlänga den befintliga filterlösningen så att den fasas ut samtidigt med avvecklingen av GSM-R.

Tågföretagen anser att det är oklart i vilken utsträckning kraven kommer att omfatta järnvägarna, ett område som enligt PTS uppföljning tydligt ligger efter i realiseringen av regeringens bredbandsmål.

2,1 GHz- och 2,6 GHz-banden

Tågföretagen välkomnar att det för 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banden ställs krav på täckning och kapacitet längs utpekade järnvägssträckor. Tågföretagen delar uppfattningen att de utpekade sträckorna är de mest trafikerade, men skulle välkomna en komplettering då flertal viktiga reserelationer endast delvis omfattas av förslaget, exempelvis Ostkustbanan till Sundvall, Dalabanan till Falun och Borlänge samt Värmlandsbanan till Karlstad.

I bilaga B och C som handlar om villkoren för täckning och utbyggnad, anges antagandet att terminalen ska vara fyra meter ovanför järnvägsspåret. I praktiken innebär detta att terminalen ska vara i nivå med taket. Det vore mer rimligt att ange den höjd som en sittande resenär befinner sig i – cirka 2,3 meter ovanför järnvägsspåret.

Tågföretagen hänvisar även till tidigare yttranden, bland annat daterat 2022-10-14, samt till SJ:s yttrande i detta samråd.

För Tågföretagen, den 27 februari 2023

Lina Lagerroth
Näringspolitisk expert

Elvira Sofic
Näringspolitisk expert